

Grønne lunger

Øverst er det rådhusvin, i midten og nederst er det vildvin - to gode facadeplanter med stærke efterårsfarver, som kan være med til at bringe naturen ind i byen.

Introduktion

Den foreliggende publikation er blevet til som integreret del af projektet *Nørre Kvarters grønne lunger*, en undersøgelse af mulighederne for systematisk byforgrønnelse i Nørre Kvarter, som er en del af Københavns middelalderby. I forbindelse hermed har jeg igennem 2004 været rundt i det historiske København for at registrere eksempler på, hvad man kunne kalde en *urban* anvendelse af facadebeplantning, hvor facadebeplantningen fungerer godt inden for den historiske bys betingelsessæt.

Det har været en berigende rejse. Man finder mange virkelig smukke eksempler rundt omkring i byen, og en mere omfattende anvendelse af facadebeplantning ville være et stort løft for byen. Udvalget af egentlige facadeplanter er ret begrænset, men den enkelte plante har mange udtryk afhængig af den løbende pasning. Jeg har derfor med det foreliggende udvalg søgt at give et indtryk af facadeplanternes vifte af udtryksmuligheder.

Byens grønne lunger

I den tætbebyggede by er der kun få vandrette flader, og de fleste af dem er med tiden blevet befæstet for at klare sliddet fra vores færden. Yderligere gør de historiske hensyn, at man ikke blot frit kan tilplante gaderummene - de har deres helt egen historisk betingede grammatik. Som det bliver nærmere redegjort for i rapporten *Nørre Kvarters grønne lunger*, vil en systematisk byforgrønnelse af den tæt bebyggede historiske bykerne derfor i høj grad indebære inddragelsen af de lodrette flader.

I den historiske by finder man tomme gavle og bagmure overalt - typisk helt uden den arkitektoniske bearbejdning, som gennem tiderne er blevet facaderne mod gaden til del. Man kunne ved at tilplante disse meget store flader transformere disse sårflader i den historiske bydannelse til en del af kvarterets grønne lunger. En sådan systematisk tilplantning ville mangedoble byens grønne lungekapacitet og samtidig tilføre byen store miljømæssige kvaliteter.

Den øgede fotosyntese, som følger af flere grønne elementer i bybilledet, vil medføre en større iltproduktion og et øget CO₂ forbrug - og hermed styrke den mest grundlæggende symbiose mellem mennesker, dyr og planter. En systematisk tilplantning af byens lodrette flader ville således kunne indregnes i Kyoto-aftalens CO₂-regnskab. Samtidig evner de grønne elementer at filtrere støvpartikler fra luften - de er så at sige en del af en biologisk luftrensning i en situation, hvor vi i bymiljøet står magtesløse overfor ikke

Denne publikation er primært tænkt til elektronisk distribution. Den kan frit downloades i sin helhed fra www.jenshvass.com.

Her finder man også en eksempelsamling med yderligere billedmateriale fra de fleste af de her medtagne lokaliteter.